

## NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 5

Fylke: V. Trondelag

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: Haran

Emne:

Vannbering

Bygdelag:

Oppskr. av:

Olav Husbud

Gard:

Hustad

(adresse):

Gartland

G.nr. 35

Br.nr. 122

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

## SVAR

1)

Det har vart brukt å bære vann i  
 to bøtter med vassåke. Vassåket som  
 her kalles bøtte blir båret over  
 en skulder. Navnet bøtte har  
 hankjansfamn. Ei bøtte, bøttea.  
 Både vottjer med trekrøken og jern=  
 stenger med jernkrøken har vart  
 i bruk. I slutten av farrige århundret  
 blev det mer og mer slut med tre=  
 bøtter.

2) Meloden kjennes ikke her.

3) Heller ikke denne metode kjennes.

4) Det mest vorte blir nok båret av  
 kvinnfolkene, med unntak av vorte  
 til hestene, som blir båret av karene.5) På de fleste steder er nu innlagt vann=  
 spring.6) Kjøring av vorte har vart og er brukt  
 under ekstra forhold, når vannet  
 enten fryser i ledningerne eller fryser  
 eller tørker bort i vannkummene.7) Startet det kan en si at det nu er  
 innlagt vannspring overalt.



Bygdøy i april 1948.

Tilleggsspørsmål til emne nr. 5, Vannbæring.

Vennligst svar på dette papir med blyant og send det så fort råd er i den lille konvolutten.

Brukte eller bruker en å la flyte noen gjenstander på vannet eller melken når en bar eller kjørte væskene en lengre vei for å hindre at væsken skvulper over?

Brukte eller bruker en:

- 1) Treskiver, løse lokk (med eller uten håndtak)?
- 2) a) Trekors?  
b) Trekors med en liten knott i midten for lettere å kunne løfte det?
- 3) Noen trestykker?
- 4) Gress, halm, løvkvister, store blad, gran- eller enekvister?
- 5) Is eller snø?
- 6) Kjerald, skål, bøtter, trefat?
- 7) Korkskiver?
- 8) Hva kaller en slike ting for (skuljefjæl, flottor, bøk, flæ, flyteskiver)?
- 9) Fanns det noen forseggjorte gjenstander til det bruket?

--- o o o ---

*Om mulene når det hendte at en måtte kjøre  
barn i åpne hender eller bar bruktes å ha små og  
store isstykker oppi for å hindre skvulpingen.  
Eller net en ikke am at det blev brukt.*

Herad  
Uppteiknar..

*Florian K. Trandekag*

*Olav Hestad*

1563

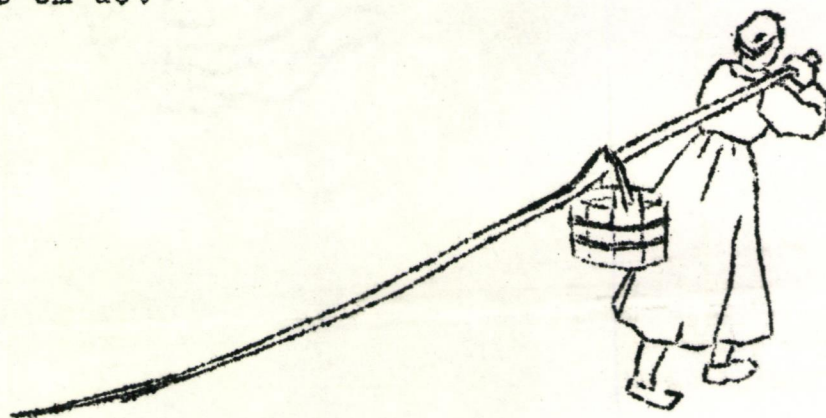
NORSK ETNO OG ISK GRANSKING  
ADR. NORSK FOLKEMUSEUM  
BYGDØY

2516

Ver gild og skriv svaret med blyant på same ark.

Tilleggsspørsmål til nr. 5 Vannbæring.

I Tinn i Telemark har ein for eit par mannsaldrar sidan bore vatn på ei lang stong. Ein bar den eine enden over aksla, den andre enden drog ein etter seg på marka. Taret hekk på stonga bak ryggen åt den som bar (drog). Ein liten mothake på stonga gjorde at handtaket på bøtta ikkje gleid. Stonga var såpass mjuk at vatnet ikkje skvampla over. Utanom denne opplysninga kjenner ein no denne metoden berre frå Värmland i Sverige. Det kan henda at det tidlegare har vore meir vanleg å bera vatn på denne måten. Hugsar nokon i Dykkar bygd noko om det ?



Tilleggsspørsmål til nr. 12.

Finst det noko opplysning om at ein brukar eller har bruka fiskebein og fiskehovud til brensel ?

Har ein bruka kumøkk til brensel ?

Det sam er spurd om ovanfor er ikkje kjend  
her i bygda.

Ola Kristad